

# ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΑΡΙΘ. 515. — 9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ — 1886. ΔΕΛΤΑ 10

ΓΡΑΦΕΙΟΝ τῆς ΕΣΤΙΑΣ: Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἀριθ. 32.

## ΕΣΤΙΑ

ΕΥΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ  
ΕΤΟΣ ΙΑ' — ΑΡΙΘ. 567

### ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ο ΑΝΑΡΕΤΙΟΣ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ. Μετάφρ. Π. Γ. Φέρμπου.  
ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ  
ἐκ τῆς γραφῆς.  
ΛΟΓΙΟΙ ΚΑΙ ΛΑΟΣ.  
ΣΕΙΣΜΟΙ, ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΩΔΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ  
ὁ ὄργανισμός τῆς γῆς ὑπὸ Ἰω. Φουστάνου.  
ΟΙ ΚΛΩΗΓΗΤΑΙ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ κατὰ  
τὰς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις τοῦ κόμητος  
Γυέλφορδ.  
Ο ΣΟΥΠΕΡΑΤΩΡ ἦτοι ὁ ἀλεξίπυρος χάρτης ὑπὸ  
Ν. Χλωροῦ, ἐπιθεωρητοῦ τῶν θασσῶν.  
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

## ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΑ

Τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν ὁ ἐνταῦθα διατρίθων καθηγητὴς τοῦ ἐν Ὁδησσῷ Πανεπιστημίου κ. Θεόδωρος Ουσπένσκις ἐποίησατο σπουδαίαν διάλεξιν ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἐπερὶ τῆς τροπῆς τῶν Βυζαντινῶν μελετῶν». Κατὰ τὸν πολυμαθὴ καθηγητὴν τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γενόμεναι ἔρευναι περὶ τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν μέγα διαφέουσαι πῶς εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἐσωτερικοῦ ἱστορικοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἐπήνεγκον μεταβολὴν καὶ ἐν τῷ τρόπῳ καὶ τῇ μεθόδῳ τῆς μελέτης τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας. Μέχρι τινὸς ἡ ἱστορία αὕτη ἐθεωρεῖτο ἰδιόρρυθμος ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῆς πορείᾳ καὶ ἀναπτύξει, ἄσχετος πρὸς τὴν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Ἄλλ' ἐκ τῶν ἀπαιτηθεισῶν ἔρευνῶν καθίσταται ὀφθαλμῶς ὅτι τὸ Βυζαντινὸν κράτος οὐ μόνον εἰς ἐσωτερικὰς διετέλει ποικίλας σχέσεις πρὸς τὴν λοιπὴν μεσαιωνικὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἑσπερικοῦ ὄργανισμῷ αὐτοῦ πλείστα εἶχεν ἀναλογίας πρὸς αὐτήν. Ἡ σχέσης τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἀπέναντι τῶν βερβάρων ἦτο παράλληλος πρὸς τὴν τοῦ δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ἢ δὲ μόνη διαφορά εἶναι ὅτι ἐκεῖ μὲν οἱ βάρβαροι κατέλασαν τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος καὶ ἐπὶ τῶν ἑρείπιων αὐτοῦ ἱδρυσαν κράτη βαρβαρικά, ἐνῶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ οἱ ἐντόχοι τοῦ κράτους ἢ περὶ αὐτὸ ἐγκαταστάνας βάρβαροι ποικίλως μὲν ἐπενήργησαν ἐπὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ κράτους, χωρὶς νὰ κληθῶσι νὰ καταλύσωσιν αὐτὸ. Τοῦτο δὲ προῆλθεν ἐν μέρῳ μὲν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος τοῦ κράτους, ἐν μέρῳ δὲ ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως αὐτοῦ, οὐ γὰρ ἦκιστα δὲ καὶ ἐκ τῆς φύσεως καὶ δυνάμεως τῶν περὶ αὐτὸ βερβαρικῶν λαῶν. Οὐχ ἦσαν ὅπως ἐν τῷ δυτικῷ κράτει, οὕτως καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, οὐκ ὀλίγη ἐγένετο ἀλληλεπίδρασις μεταξὺ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους καὶ τῶν βαρβάρων. Πλείστα παρέλαθον ὁ περὶ τὸ κράτος βάρβαροι, ἰδίᾳ δὲ οἱ Σλαῦοι, στοιχεῖα ἱστορικοῦ ὄργανισμοῦ παρὰ τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους. Ἀλλὰ καὶ οἱ βάρβαροι αὐτοὶ ἐπενήργησαν ἐπὶ τὸν ἐσωτερικὸν ὄργανισμὸν τοῦ κράτους. Ἡ ἐπίδρασις αὕτη τῶν Σλαύων κατὰ τὸν κ. Ουσπένσκιον ὑποκρίνεται ἐν τῷ ὄργανισμῷ τῶν ἀριστοκρῶν τάξεων τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους καὶ τοῖς γεωργικοῖς νόμοις, οἵτινες ἀπὸ τοῦ Λέοντος τοῦ Ἰσχυροῦ μέχρι τῆς Μακεδονικῆς δυναστείας ἴσχυον ἐν τῷ Βυζαντινῷ κράτει, καὶ μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῆς δυναστείας ἐκείνης κατάρτησιν διεπρήθησαν ἰσχύοντες ἐν τῷ βίῳ τοῦ λαοῦ. Ἀναλόγους θεμελίους προδουλικῶν ἰδίως ὄργανισμῶν παρεμπερούς πρὸς τὸν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἀνακαλύπτει ὁ κ. Ουσπένσκις καὶ ἐν τῷ Βυζαντινῷ κράτει, ἰδίως ἐν τοῖς ἀνώμασι τῶν δροῦργων,

ἐν τῷ συστήματι τῆς Προνοίας καὶ τῶν προνοητῶν, ἀναλογοῦντι πρὸς τὸ ἐν τῇ ὄψει beneficium καὶ beneficiati (begütung καὶ begütet), ἐν τοῖς ζευγάτοις τῶν Λαμψακηνῶν ἀναγραφῶν καὶ ἐν τῷ αὐτόνομῳ στρατιωτικῷ καὶ πολιτικῷ ὄργανισμῷ κοινοτήτων ὁλοκλήρων. Διὰ τοιοῦτου δὲ παραλληλισμοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους πρὸς τὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ διὰ τῆς παραστάσεως τῆς μεγίστης ἐπιδράσεως τοῦ Βυζαντινοῦ ἐπὶ τὴν ἱστορικὴν ἀνάπτυξιν τῶν Σλαυικῶν λαῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Ῥωσσίας, ἥς ἢ πρὸς τὸ Βυζαντινὸν κράτος καὶ τὸν ἑλληνισμὸν σχέσις ἀποτελεῖ οὐσιώδεις στοιχεῖον τοῦ ἱστορικοῦ αὐτῆς ὄργανισμοῦ, καταδεικνύει ὁ καθηγητὴς κ. Ουσπένσκις τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας καὶ τὴν ἐνδειαν τῶν μέχρι τοῦδε περὶ αὐτὴν μελετῶν, ἐνδειαν προερχομένην οὐχί τοσοῦτον ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὕλικου πρὸς μελέτην, ὅσον ἐκ τῆς ἐλλείψεως σπουδαίας περὶ αὐτὸ μελέτης. Τελευτὰ δὲ εὐχόμενος ἵνα δι' ἰδρύσεως διεθνῶς ἐπιστημονικῆς ἐταιρίας Βυζαντινῶν μελετῶν προέγεται αὐταὶ προπόντως. Καὶ τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἱδρυσίν τοιαύτης ἐταιρείας συνίστησιν εἰς τοὺς Ἕλληνας, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ σπουδὴ τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας ἐνδιαφέρει οὐ μόνον ὑπὸ ἐπιστημονικῆν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἔθνικῆν ἐπιθυμίαν.

— Ὁ ἐν Βερολίῳ Βαλεντίνος Ρόζε, γνωστός ἐκ διαφόρων ἔργων ἀναφερομένων εἰς τὸν Ἀριστοτέλη, ἐξέδωκεν ἐν στεροστύπῳ ἐκδόσει τοῦ Teubner τάκτοσπάματα τοῦ Ἀριστοτέλους ὑπὸ τὸν τίτλον «Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta.» Τάκτοσπάματα διαίρουνται: 1) εἰς τὰ ἐκ τῶν διαλόγων 2) εἰς τὰ λογικὰ 3) εἰς τὰ ρητορικὰ 4) εἰς τὰ ποιητικὰ 4) εἰς τὰ ἠθικὰ 5) εἰς τὰ φιλοσοφικὰ 6) εἰς τὰ ρωσικὰ 7) εἰς τὰ ζωικὰ καὶ 8) εἰς τὰ ἱστορικὰ. — Ἐν τῷ ζωϊκοῖς κατέλεξεν ὁ Rose πολλὰ ἀποσπάσματα ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Πορφυρογενήτου, ἣν ἐξέδωκεν ὁ κ. Σπυρίδων Λάμπρος, οὗ τὰς διορθώσεις ἀπέδεδετο ὁ Γερμανὸς ἐκδότης.

— Ἐν τῇ ἐπ' ἰσχάτων τελεθίσθει ἐν Βερολίῳ καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει εἶχεν ἐκθέσει καὶ ὁ συμπολίτης ἡμῶν ἐν Μονάχῳ ζωγράφος κ. Ἰακωβίδης εἰκόνα φέρουσαν ἐπιγραφὴν «ὁ κακὸς ἔργονος». Ἡ εἰκὼν αὕτη ἠγοράσθη διὰ τὸ ἐν Wiesbaden μουσεῖον μετὰ καὶ ἄλλης τινὸς εἰκόνας τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Ἐρμάνου Κόουλδωχ παριστανούσης τὸν Φρειδερίκον Β' παρὰ τὸ φέρετρον τῆς ἁγίας Ἐλισάβετ.

— Ἐν τῷ τεύχει τοῦ Νοεμβρίου τοῦ ἐν Στουτγάρδῃ ἐκδομένου Περιοδικοῦ διὰ τὴν γενικὴν ἱστορίαν ὁ ἐπιφανὴς Γερμανὸς ἱστοριογράφος Φερδινάνδος Γρηγορόβιος ἐδημοσίευσεν ἀξιολόγητον διατρίβην ἐπιγραφομένην «Ὁ Κατακλινοῖς ἐν τῷ δουκάτῳ τῶν Ἀθηῶν καὶ αἱ νεώταται ἱστορικὰ ἔρευναι περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῶν.» Ὡς ἀπορμή τῆς πραγματικῆς ἐχρησίμευσεν ἡ καὶ παρ' ἡμῶν ἀγγελθεῖσα ἀξιολόγος συγγραφή τοῦ ἐν Βαρεκλιῶν καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας Ἀντωνίου Ρυβίῳ γ. Lluich.

— Ἐν καιρῷ ἐποικήσμεν ἐνταῦθα λόγον περὶ τῶν ἀνακαρῶν, τῶν γενομένων ἐν Σουσίῳ, τῇ ἀρχαίᾳ μητροπόλει τοῦ περσικοῦ Κράτους, ὅπου γὰρ ἀρχαιολόγοι, αἱ ὁποῖαι ἀπέθισαν τοσοῦτον καρποφόροι καὶ πολυτίμοι διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν. Ἡ γαλιτικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ ἦς προϊστάτο ὁ ἀκόματος Διελαφὸς μετὰ τῆς οὐχ ἦσαν ἀκαταρτήτου καὶ φιλομούσου συζύγου του, κατώρθωσε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ σχέδιον τῶν ἀνακτόρων τοῦ Δαρείου καὶ νὰ συναγάγῃ συμπεράσματα ἴκαν ἐνδιαφέροντα περὶ τῶν ἀνακτόρων Ἀραξέρτου τοῦ Μνημονος, ἅτινα ἀνηγέρθησαν βροδύτερον ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ πρώτου κτιρίου, πρὸς τοῦτοις δὲ νὰ μεταφέρῃ εἰς Γαλλίαν 275 κιβώτια πλήρη ἀνεκτιμῆτων εὐρημάτων. Πρὸς ἐκθέσιν αὐτῶν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Καλῶν Τεχνῶν παρεχώρησεν εἰς τὸν κ. Διελαφὸς εὐρυτάτην αἴθυσαν ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λουβροῦ, ἐν ᾗ πρὸς τινῶν ἡμερῶν ἀνευσιτήθῃ προσωρινῶς μέρος τοῦ διακόσμου τῶν ἀνακτόρων τοῦ Δαρείου, ὅπερ κατὰ τεμάχια ἐπιμελῶς συλλεγόμενα, καταγραφόμενα καὶ ἀποταμιευόμενα, ἀνευρέθη κατὰ τὰς ἐν Σουσίῳ ἀνακαρῶν. Τὸ διάζωμα ἀποτελεῖται ἐκ ὅπτης κεράμου, μετ' ἀναγλύφων ἐγχρωμῶν παραστάσεων, ἀρίστα διατηρουμένων, εἰκονίζουσῶν δὲ πέντε μαχητῶν, πι-



ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

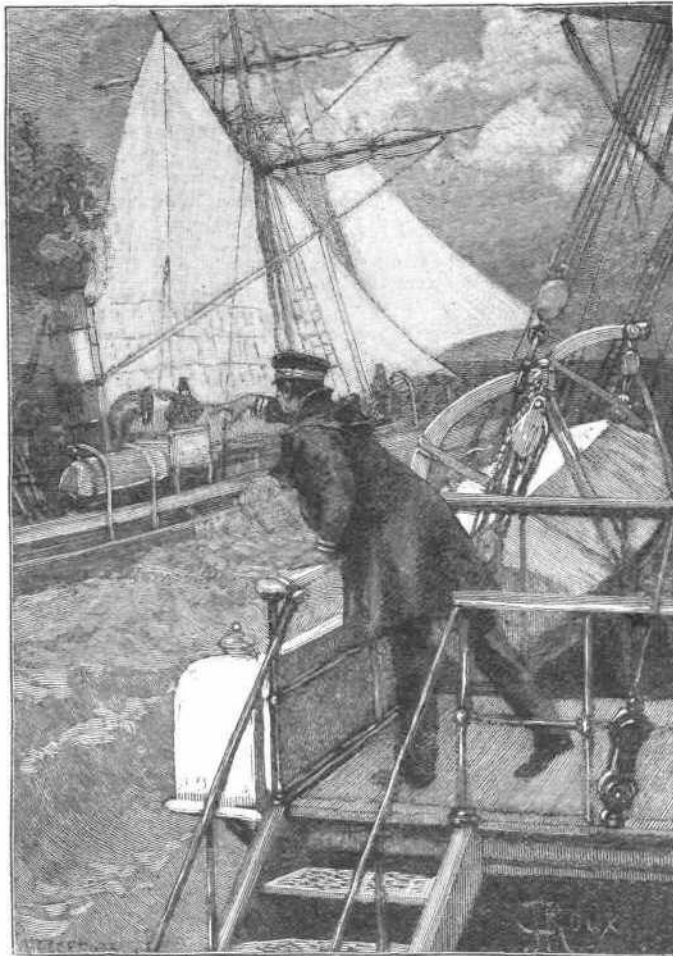
# Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΟΥ ΛΩΡΗ

κατά μετάφρασιν Α. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ.

Τὸ πλήρες ἐνδιαφέροντος μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ, ὅπερ ἐθέλεε τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐστίας», ἐξεδόθη εἰς κομψὸν τόμον ἐκ τριακοσίων τεσσαράκοντα περίπου σελίδων. Τὸ ἔργον μετὰ τῆς δυνατῆς ἐκτυπωθῆν φιλοκαλίας κοσμεῖται δι' εἰκοσιπέντε καλλιτεχνικωτάτων εἰκόνων, ὧν τὰ χαλκογραφήματα ἐγαράχθησαν ἐν Παρισίοις. Αἱ εἰκόνες αὐταὶ τὰς συγκινητικώτερας σκηνὰς καὶ τὰ δραματικώτερα ἐπισόδια ἀναπαριστᾷσαι, αἰσθητοποιοῦσιν ὅτι ἡ φαντασία τοῦ ἀναγνώστου ἀμυδρῶς ἢ ἀτελῶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ. Ὁ ἐκ Στοκόλμης ἀπόπλους, ἐν μέσῳ τοῦ φρενητιώδους βλοκλήρου τῆς πόλεως ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ πλοίου οὐ ἐπέβαινε ὁ Ἐρικ πρὸς διαφύτισιν τοῦ μυστηρίου τῆς καταγωγῆς του, τὸ τραγικόν

ναυάγιον αὐτοῦ ἐν φοβερᾷ νυκτί, ὃ διὰ τῶν πάγων τῶν βορείων θαλασσῶν διάπλους, αἱ γραφικώταται ἀπόψεις τῶν πολικῶν χωρῶν, ταῦτα πάντα ἀπεικονίζονται μετ' ἐκτάκτου ζωηρότητος καὶ τέχνης. Ἀλλ' οὐχὶ μόνον οἱ μὴ ἀναγνόντες τὸ ἔργον θέλουσιν εὖρη αὐτὸ οὕτω διπλασίως ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀναγνόντες νέον θέλουσιν ἀνεύρη ἐν τούτῳ θέλγητρον. Τίς διεελεθῶν τὸν *Ναυαγὸν τῆς Κυνθίας* δὲν θὰ ἔχη τὴν περιέργειαν νὰ ἴδῃ τὴν ἰδιότροπον μορφήν, τὴν εἰς σφηνοειδῆ ἀπολήγουσαν γένειον, τοῦ δόκτορος Σβαρνεγκρόνα, τὴν εὐφυᾶ φυσιογνωμίαν τοῦ μελανότριχου ἐν μέσῳ τῶν ἐανθοκόμων Νορδηγῶν μικροῦ Ἐρικ, τὸ ἀφέλες πρόσωπον τῆς συμπαθεστάτης Βάνδας; Πόσον ποιητικῶς ἀπεικονίζει ὁ καλλιτέχνης τὸν ἥρωμον ἐν Νορῶν εἰκο-



γενειακὸν βίον, τὸ πεινχρὸν καλυδῶσπητρον τοῦ πτωχοῦ ἀλιέως φωτιζόμενον ὑπὸ λαμπτήρος ἀπὸ δοκοῦ τῆς ὀροφῆς ἀνηρητηνεοῦ! Μὲ πόσῃν δυνάμει διερμηνεύει τὰς δραματικὰς περιπετείας τοῦ ἔργου ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ μυστηριώδους *Τζῶν Βράουν* μέχρι τῆς παθητικωτάτης σκηνῆς τῆς ἀναγνωρίσεως, καθ' ἣν ἡ μητὴρ τοῦ Ἐρικ ἀλλοφρόνως ἐναγκαλιζέται τὸ τέκνον τῆς, ὅπερ βρέφος ἐπὶ λίκνου εἰς σωσίδιον δεδεμένον ἀπολέσασα ἐπανευρίσκει νέον ἐνδοξον, ὅσον θὰ ὠνειροπόλει οὐτὸν ἡ μητρικὴ φιλοδοξία τῆς!...

Τοιαύτη ἡ νέα ἐκδοσις τοῦ *Ναυαγοῦ τῆς Κυνθίας*, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ τῶν πρώτων ἀποπειρῶν πρὸς ἐκδόσιν εἰκονογραφικῶν βιβλίων διὰ τὰς ἐλληνικὰς οἰκογενείας. Λαμβάνοντες δ' ὑπ' ὄψιν ἡθικὴν βάρσιν

τοῦ ἔργου, δυναμένου νὰ παραδοθῇ καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀθωοτάτης νεάνιδος, καὶ ὑπὸ πάντων ἅμα μετὰ τέρψεως ν' ἀναγνωσθῇ, ἐλπίζομεν ὅτι θερμῆς θέλει τύχη ὑπὸ τοῦ κοινῆ καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἰδίᾳ τῆς «Ἐστίας» ὑποδοχῆς.

Ὅπως παράσχωμεν ἰδέαν τῶν εἰκόνων τοῦ «*Ναυαγοῦ τῆς Κυνθίας*» θέλομεν δημοσιεύσῃ δύο ἐνταῦθα τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην θεωρούμεν ὅμως οὐχὶ περιττὸν νὰ εἰπώμεν ὅτι αἱ εἰκόνες εἰσὶν ἐκτετυπωμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ ἐπὶ ἐξαιρετῶ ἐπιλωμένῳ χαρτῶ.

Τιμὴ τοῦ βιβλίου Δρ. 3.50.

Μετὰ ταχυδρομικῶν τελῶν Δρ. 3.80.